Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	3Co/221/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1105207986
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2020:1105207986.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: H.. J. Q., B. XX, R., Č.A. Y., proti žalovanému: Slovenská Y., B. Q. S. S. Q. W. W. Y., Y.U. XX, O., o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 15C/69/2005-670 zo dňa 12.5.2016, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenou súdu 4.3.2005 žalobca žiadal, aby súd svojim rozhodnutím uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi škodu 54.392 141,- Sk (1.805 488,32 eura) s príslušenstvom za nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 58/1969 Zb.“) a zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 514/2033 Z.z.“). Podaním doručeným súdu 26.1.2006 žalobca zmenil žalobu a žiadal priznať 93 .95 028,- Sk (3.100 146,98 eura) s príslušenstvom ako náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie pripustil zmenu návrhu uznesením č.k. 15C/69/2005-15 zo dňa 14.11.2007 s poukazom na ustanovenie § 95 ods. 1 OSP a o veci rozhodol rozsudkom č.k. 15C/69/2005-83 zo dňa 1.6.2010; proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 4Co/404/2010-122 zo dňa 30.11.2011 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie pre nesprávne právne posúdenie. Žalobca následne podaním doručeným súdu 20.6.2012 zmenil petit a žiadal priznať náhradu škody 92.903 716,- Sk (3.083 838,40 eura) a návrh na priznanie náhrady ušlého zisku 25.163 528,- Sk zobral späť. O zmene súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 95 ods. 1 a ods. 2 OSP uznesením do zápisnice súdu 3.7.2012 a po čiastočnom späťvzatí návrhu podľa ustanovenia § 96 ods. 1 a ods. 2 OSP, so súhlasom žalovaného, o tejto časti žaloby konanie zastavil.

2. Súd prvej inštancie pri novom prejednaní veci uviedol, že žalobca sa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom prieťahmi v exekučnom konaní vedenom exekútorom Š. pod sp. zn. Er/3196/1997 v spojení s konaním č. EX 586/1999 v období rokov 1997 až 1999, exekútorom H.. Š. B. v období rokov 1999 až 2004 a nezákonným rozhodnutím Okresného súdu vo Vranove nad Topľou z 20.7.2004 pod č.k. Er/196/1997-138 v spojení s č.k. EX 586/1999, ktorým bola exekúcia zastavená. Žalobca rozšíril žalobu (vyššie uvedeným podaním doručeným súdu prvej inštancie 20.6.2012) o obdobie nasledujúce i po roku 2004 a o dôvod, prekročenie

právomoci sudcov v konaniach Okresného súdu Vranov nad Topľou pod č.k. Er/3196/1997 v spojení s č.k. EX 586/1999, Krajského súdu v Košiciach pod č.k. 3C/4/2008 v spojení s č.k. 17Rob/361/1996 a Krajského súdu v Prešove. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 17Rob/1361/1996 zo dňa 27.6.1997 získal exekučný titul na vymoženie pohľadávky proti povinnému obci Z. vo výške 99 997,- Sk s príslušenstvom. Exekúciou bol uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Zp/2158/1997 zo dňa 14.11.1997 poverený súdny exekútor Š. Š., ktorý bol uznesením Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. Er/3196/1997 zo dňa 29.3.1999, v spojení s č.k. EX 586/1999, z exekúcie vylúčený a jej vykonaním bol poverený súdny exekútor H.. Š. B.. V priebehu rokov 1999 až 2004 H.. Š. B. vymohol len nepatrnú časť pohľadávky (ca 2 %) a Okresný súd vo Vranove nad Topľou uznesením č.k. Er/3196/1997-138 zo dňa z 20.7.2004, v spojení s č.k. EX 586/1999, exekúciu zastavil. Podľa názoru žalobcu tým, že Okresný súd vo Vranove nad Topľou v uznesení č.k. Er/3196/1997-138 zo dňa 20.7.2004, v spojení s č.k. EX 586/1999, mu v poučení nedal možnosť odvolania, hoci ustanovenie § 58 ods. 4 Exekučného poriadku odvolanie proti zastaveniu exekúcie výslovne pripúšťa, postupoval nezákonne, čím po piatich rokoch trvania exekúcie došlo k situácii, kedy povinný vyzval exekútora na vrátenie peňazí, ktoré vymohol. V ďalšom žalobca poukázal na prieťahy v exekučnom konaní exekútora Š. v období rokov 1997 až 1999, ako aj na prieťahy v exekučnom konaní exekútora H.. Š. B. v období rokov 1999 až 2004. Žalobca žiadal náhradu nemajetkovej ujmy 16.000 000,- Sk za to, že bol vystavený neistote a stresu, čo malo dopad na jeho zdravotný stav tak, že začal trpieť ťažkou nevyliečiteľnou chorobou.

3. Súd prvej inštancie k namietaným prieťahom v konaní uviedol, že nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 10.12.2013 sp. zn. II. ÚS 593/2012 bolo rozhodnuté, že Krajský súd v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 4Cb/1/2008 (18Rob/1357/96) a sp. zn. 3Cb/4/2008 (17Rob/1361/96) porušil základné právo žalobcu, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prieťahov a priznal žalobcovi finančné zadosťučinenie 1.500 eur a náhradu trov právneho zastúpenia; vo zvyšku sťažnosti nevyhovel. S poukazom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, resp. na žalobe v tejto časti zotrval nedôvodne, keďže Ústavný súd SR predmetným nálezom priznal žalobcovi finančné zadosťučinenie za vzniknuté prieťahy, ktoré pokrývajú obdobie uplatnené v tomto konaní, a za nasledujúce obdobie, t.j. do rozhodnutia súdu prvej inštancie takéto rozhodnutie oprávneného orgánu nepredložil (§ 9 zák. č. 514/2003 Z.z.). V tejto súvislosti uviedol, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je kompetentný preskúmavať len Ústavný súd SR; všeobecný súd nemá kompetenciu, v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. preskúmavať konanie súdov, resp. zisťovať zbytočné prieťahy. Argumentoval, že ak by ako súd prvej inštancie vo veci náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. mohol posudzovať postup iného súdu z hľadiska zbytočných prieťahov, došlo by k situácii, kedy by posudzoval postup iných všeobecných súdov, a to i súdov vyššej inštancie, krajského i najvyššieho súdu, čo je neprípustné (možnosť porušenia inštančného princípu). Za ďalšiu nie menej dôležitú skutočnosť považoval fakt, že ak by kompetenciu preskúmavať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, okrem Ústavného súdu SR mali aj iné orgány, znamenalo by to, že to isté konanie v rovnakom čase by boli oprávnené preskúmavať, čo do porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, rôzne orgány, s rôznym stupňom hierarchie (mohli by byť vydané viaceré rozhodnutia viacerých orgánov o rovnakej otázke porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, čo by vyvolalo zmätočnosť).

4. Súd prvej inštancie ďalej posudzoval nezákonnosť rozhodnutia Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. Er/3196/1997-138 zo dňa 20.7.2004, v spojení s č.k. EX 586/1999, ktorým bola exekúcia zastavená. K tvrdeniu žalobca, že súd prekročil týmto právomoci dané súdom a sudcom a poukazu na rozhodnutia, ktoré podľa jeho názoru nemali byť vôbec vydané, keďže konanie vo veci platobného rozkazu bolo právoplatne skončené a prebiehala exekúcia uviedol, že označené konanie a rozhodovanie v prejednávanej veci bolo v právomoci a kompetencii súdov, resp. sudcov a osôb vykonávajúcich úkony, po celé obdobie od roku 1999 do súčasnosti. Súd prvej inštancie upriamil pozornosť na to, že žalobca ako prekročenie právomoci uviedol i samotné postupy ako také, napr. „prečo všetko smerovalo k zrušeniu platobného rozkazu 17Rob 1361/1996 sudcom Z.?“, „prečo súd doručil žalovanému platobný rozkaz? Čím vytvoril podmienky pre podanie odporu“, atď. Súd prvej inštancie mal za to, že takto špecifikované úkony, rozhodnutia a postupy nemožno definovať ako prekročenie právomoci súdov a sudcov, nakoľko vždy v každom konkrétnom prípade rozhodoval sudca, resp. osoba alebo orgán na to štátom zriadený, ktoré majú právomoc poskytnúť ochranu porušenému alebo ohrozenému subjektívnemu právu. Vzhľadom na vyššie uvedené konštatoval, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno. Ďalej uviedol, že prípadné nesprávnosti a vady v konaní sa prejavia v obsahu rozhodnutia,

a preto z hľadiska zodpovednosti za škodu môžu byť takéto nedostatky uplatnené len v súvislosti s nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. Z uvedeného vyplýva, že ak orgán štátu pred rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky na jeho vydanie a v dôsledku toho bolo vydané nesprávne rozhodnutie, resp. nemalo byť vydané, prípadne malo byť vydané v inej podobe, nemožno to hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Podľa súdu prvej inštancie žalobcom neboli splnené zákonné podmienky ustanovené v § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., t.j. že právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na skutočnosť, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie prvej zákonnej podmienky (nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie, resp. prekročenie právomoci) sa z dôvodu hospodárnosti konania so škodou a príčinnou súvislosťou medzi nesprávnym úradným postupom, nezákonným rozhodnutím, resp. prekročením právomoci a vznikom škody nezaoberal, a v tejto časti návrhy na dokazovanie zamietol.

5. Súd prvej inštancie k podaniu doručenému súdu 20.6.2012, ktorým žalobca zmenil žalobu, vyzval žalobcu na preukázanie predbežného prerokovania nároku v tejto rozšírenej časti podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z.z., čo žalobca do vyhlásenia rozsudku neurobil, teda túto zákonnú podmienku prejednania veci a rozhodnutia o návrhu nesplnil. Žalobca predložil súdu písomnosti adresované žalovanému: podanie z 14.3.2011, ktoré bolo žalovanému doručené, podanie však nekorešponduje so žalobou na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá je predmetom sporu, resp. vôbec nevymedzuje právnu a skutkovú stránku veci a ani vyčíslenie škody. Súd prvej inštancie toto podanie vyhodnotil tak, že nemá charakter predbežného prerokovania. Podanie z 27.9.2011, ku ktorému žalobca nepreukázal jeho doručenie žalovanému a žalovaný nepotvrdil jeho prevzatie vyhodnotil tak, že hoci toto má všetky znaky predbežného prerokovania, nebolo žalovanému doručené. Vzhľadom na uvedené, v časti rozšírenia žaloby dospel k záveru, že žalobca nepreukázal zákonnú podmienku pre uplatnenie nároku súdnou cestou a to predbežné prerokovanie žiadosti o náhradu príslušným orgánom štátu. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Hoci žalovaný bol v konaní plne úspešný, súd prvej inštancie mu trovy konania nepriznal, nakoľko si žiadne neuplatnil.

6. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie a podľa jeho obsahu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, príp. zmeniť a žalobe vyhovieť. Uviedol, že súd prvej inštancie extrémne porušil jeho právo na spravodlivý a nestranný proces, nezistil skutkový stav veci, nevykonal vôbec žiadne dokazovanie, nevysvetlil prečo všetky jeho dôkazné návrhy odmietal, resp. ich celkom ignoroval akoby neexistovali; v dôsledku uvedeného sú právne závery súdu prvej inštancie neúplné, nesprávne a nepreskúmateľné. Ďalej namietal, že zásadnou vadou napadnutého rozsudku je okaté ignorovanie záväzného právneho názoru Krajského súdu v Bratislave (uznesenie č.k. 4Co/404/201-122 zo dňa 30.11.2011), ktorým tento zrušil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 15C/69/2005-83 zo dňa 1.6.2010. Poukázal na to, že odvolací súd uviedol, že nie je správny názor súdu prvej inštancie, že nemá právomoc na odškodnenie žalobcu za prieťahy; napriek tomu súd prvej inštancie názor odvolacieho súdu opomenul a znovu uviedol, že nemá právomoc odškodniť žalobcu za prieťahy. Súd prvej inštancie taktiež nevykonal jeho dôkazy, nezisťoval skutkový stav; nezaoberal sa tým, že majetková hodnota pohľadávky nezávisí len od samotnej výšky pohľadávky; nezaoberal sa ani tým, že otázku vzniku majetkovej ujmy a jej výšky je potrebné riešiť so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu a reálne možnosti exekučného konania; súd prvej inštancie sa nevysporiadal s právnym názorom odvolacieho súdu, že z hľadiska príčinnej súvislosti v danom prípade je významné, či nesprávny úradný postup v exekučnom konaní bol podstatnou a rozhodujúcou príčinou toho, že pohľadávka oprávneného žalobcu nebola uspokojená z majetku povinného.

7. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie nerozhodol o celom žalobnom nároku, jeho rozsudok sa týka len časti nároku, celkom chýba rozhodnutie o požadovanom príslušenstve nároku a rozhodoval o nemajetkovej ujme vo výške 16.000 000,- Sk, a nie o žalobcom upravenom návrhu na priznanie nemajetkovej ujmy 33.193,92 eura. Procesne pochybil ignorovaním povinnosti stanovených § 118 OSP, napr. pri konaní dňa 11.2.2016 a 12.5.2016, bez splnenia ktorých nemal právo skončiť dokazovanie a vyhlásiť rozsudok. K predbežnému prerokovaniu nároku uviedol, že súd prvej inštancie tento dôvod zamietnutia žaloby uviedol nepravdivo a v rozpore so skutkovým stavom, pretože 11.2.2016 predložil súdu listinu, podanie žalovaného z 2.1.2012, v ktorom je oznámenie o výsledku predbežného prejednania nároku žalovaným. Naviac podotkol, že i pokiaľ by nepredložil dôkaz o prejednaní žiadosti o odškodnenie so žalovaným a jeho zamietnutie z 2.1.2012, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vyzvať

ho, aby toto prejednanie doložil pod sankciou zastavenia konania; nič také súd prvej inštancie neučinil a nespravodlivo, v rozpore so skutkovým stavom a dôkazom z 2.1.2012 o zamietnutí žiadosti žalovaným žalobu zamietol pre neprejednanie žiadosti o odškodnenie žalovaným. K zbytočným prieťahom poukázal na čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a mal za to, že musí existovať právny prostriedok u tuzemských súdov k odstráneniu následkov porušenia práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, teda práva, aby o veci občana bolo rozhodnuté v primeranej lehote a odstránená právna neistota, v ktorej sa nachádza pre prieťahy.

8. K nezákonnosti rozhodnutia, resp. prekročenia právomoci súdu uviedol, že súd prvej inštancie len epizodicky, zahmlene vybral nejaké úryvky z jeho tvrdení, avšak 99 % jeho tvrdení a dôkazov opomenul a ani nevysvetlil prečo. Súd prvej inštancie taktiež opomenul a celkom ignoroval všetky tvrdenia a dôkazy o nesprávnom úradnom postupe exekútorov, exekučného súdu i Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove a vyšších súdov, t.j. i Najvyššieho súdu SR, ktoré vo veciach týkajúcich sa bezdôvodného zastavenia exekúcie Er/3196/97 rozhodnutím zo 7.7.2009 ignorovali svoju povinnosť vychádzať z právoplatne vyriešenej a rozhodnutej prejudiciálnej otázky, že štatutárny orgán žalovaného H.. X. R.Š. 14.7.1997 riadne prevzal platobný rozkaz Krajského súdu v Košiciach 17Rob/1361/96 z 27.6.1997 a žalovaný nepodal odpor. K prekročeniu právomoci súdov uviedol, že súd prvej inštancie znova len všeobecne uviedol, že prípadné nesprávnosti, či vady sa prejavia v obsahu rozhodnutia a preto z hľadiska zodpovednosti za škodu môžu byť také nedostatky uplatnené len v súvislosti s nezákonným rozhodnutím orgánu štátu.

9. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

10. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil 28.5.2020 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP).
11. Žalobca sa v návrhu na začatie konania v danej veci, ktorý došiel súdu 4.3.2005, domáhal náhrady 54.392 141,- Sk s 12 % úrokom z omeškania od 1.3.2005 s odôvodnením, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 27.6.1997 č.k. 17Rob/1361/96-24 vykonával exekútor Š. v konaní č. EX 1021/97 a neskôr exekútor B. v konaní č. EX 586/99 na základe poverenia Okresného súdu vo Vranove nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. Er/3196/97, že v týchto konaniach došlo k prieťahom v rokoch 1997 až 2004, že Okresný súd vo Vranove nad Topľou konal s prieťahmi v konaní vedenom pod sp. zn. EX 589/99 a 20.7.2004 vydal nezákonné rozhodnutie o zastavení konania pod č.k. Er/3196/1997-138 v spojení s jeho rozhodnutím č. EX 586/1999, ktorým bola exekúcia začatá na základe rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach z 14.11.1997 č.k. 2Zp/2158/1997. V priebehu konania veľa krát návrh na rozhodnutie zmenil a súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku (str. 11 ods. 4) uviedol, že navrhovateľ sa domáha náhrady škody podľa osobitného zák. č. 514/2003 Z.z. za prieťahy v konaní vedenom Okresným súdom vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. Er/3196/97 v spojení s konaním sp. zn. EX 586/1999 v období od roku 1999 do súčasnosti a za nezákonnosť rozhodnutí, resp. prekročenie právomoci rozhodnutím Okresného súdu vo Vranove nad Topľou z 20.7.2004 č.k. Er/3196/1997-138 v spojení s konaním zn. Ex 586/1999, ktorým bola exekúcia zastavená, a následných rozhodnutí Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, Krajského súdu Košice a Krajského súdu Prešov.

12. Žalobca v odvolaní zotrval na skutkových tvrdeniach uvádzaných v konaní pred súdom prvej inštancie a k návrhu na rozhodnutie uviedol, že súd si riadne neujasnil o čom rozhoduje, ak v záhlaví rozsudku, a aj v jeho odôvodnení uviedol, že rozhoduje o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. vo výške 3.083 838,40 eur (99.903 716,- Sk) a nemajetkovej ujme 531.102,70 eur (16.000 000,- Sk), hoci uznesením z 11.2.2016 pripustil zmenu petitu (o ktorú žiadal od roku 2012) tak, že odporca je povinný uhradiť mu 92.903 716,- Sk (3.083 838, 41 eur) s 12 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 34.582 341,- Sk (1.147 923, 42 eur) od 1.10.2011 do zaplatenia, nemajetkovú ujmu 1.000 000,- Sk (33.193,92 eur) s 12 % úrokom z omeškania ročne od 26.1.2006 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd zistil, že táto námietka nie je dôvodná, keď z žalobcom uvedeného uznesenia súdu prvej inštancie (č.l. 798) je zrejmé, čo bolo predmetom sporu, o ktorom súd rozhodoval. Podľa vyjadrenia žalobcu na pojednávaní 11.2.2016 (č.l. 577 posledný odsek) uplatňovaná škoda bola vyčíslená k 30.9.2011. V odvolaní, v bode 7 odrážke 9 zhrnul, že základom nároku vo veci je nesprávny úradný postup, nulitnosť nezákonných rozhodnutí, prekročenie právomoci

vo veciach Er/3196/97, EX 586/99 i EX 1019/97 (zrejme Okresného súdu vo Vranove nad Topľou) a súd je povinný primárne skúmať tieto pochybenia.
13. K obsiahlym námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie dostatočne nezistil skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil odvolací súd zisťoval, či rozhodnutie vychádza zo stavu uvádzaného žalobcom a či právne posúdenie súdom prvej inštancie zodpovedá prislúchajúcim právnym normám.
14. Odvolací súd právny záver k nároku na náhradu škody odvodzovanú od rozhodnutia Okresného súdu vo Vranove nad Topľou z 20.7.2004 č. k. Er 3196/1997-138, ktorým bola zastavená exekúcia vedená na návrh žalobcu voči povinnému obci Z. uviedol už vo svojom rozhodnutí z 30.11.2011 č.k. 4 Co 404/2010-122, na ktorom zotrváva. Záver súdu prvej inštancie k tomuto rozhodnutiu, pri ktorom prihliadal na zmenenú argumentáciu žalobcu, a to poukaz na ustanovenie § 6 ods. 4 veta prvá zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody, a to, že nejde o nezákonné rozhodnutie, podľa odvolacieho súdu obstojí. S argumentáciou súdu prvej inštancie k tvrdeniam žalobcu o prekročení právomoci Okresným súdom vo Vranove nad Topľou pri vydávaní predmetného rozhodnutia sa odvolací súd v stotožňuje a poukazuje na ňu. Nemožno totiž opomenúť, že pre vznik zodpovednosti štátu za škodu musí ísť zásadne o rozhodnutie právoplatné (rovnako ako za účinnosti zák. č. 58/1969 Zb.), aby sa rozhodovaním podľa zák. č. 514/2003 Z.z. nijako nezasahovalo do štandardného inštančného postupu v rámci riadnych opravných prostriedkov. Vyplýva to z ustanovenia § 6 ods. 1 tohto zákona podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

15. Odvolací súd pri preskúmavaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie sa zaoberal aj tým, či je daná zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. za rozhodnutia vydané v konaní vedenom Okresným súdom vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. Er/3196/1997 po rozhodnutí z 27.3.2007 č.k. Er 3196/97-268, ktorým súd exekúcia zastavil, vymenovanými súdom prvej inštancie na str. 7 a 8 odôvodnenia rozsudku. Záver súdu prvej inštancie, že tento nárok nebolo možné priznať preto, že nebol predbežne prerokovaný so žalovaným, preskúmal podľa námietok žalobcu, že predbežné prerokovanie nároku súdu preukázal listinou založenou do spisu 11.2.2016. Z listiny, na ktorú žalobca poukázal a je založená v spise ako č.l. 583 zistil, že žalovaný na žiadosti žalobcu, ktoré mu boli doručené 30.9.2011 a 27.1.2012 a ktorými si uplatňoval náhradu škody v celkovej sume 4.616 647 eur za nesprávny úradný postup Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 17Rob/1631/96 (neskôr pod sp. zn. 3Cb/4/2008) a v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Rob 1357/96 (neskôr pod sp. zn. 4Cb/1/2008) boli predbežne prerokované a nebolo im vyhovené. Z tejto listiny ani podľa odvolacieho súdu nemožno vyvodiť, že žalobca požiadal žalovaného o prerokovanie nároku na náhradu škody odvodzovanú od rozhodnutí vydaných v konaní vedenom Okresným súdom vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. Er/3196/1997 po 27.3.2007 a teda, že jeho záver o nesplnení podmienky stanovenej pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy v ustanovení § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. nie je správny. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie ho nevyznal na preukázanie predbežného prejednania nároku so žalovaným odvolací súd poukazuje na zápisnicu z pojednávania, ktoré sa konalo 26.3.2015 (č.l. 569), v ktorej je zaznamenané, že súd žalobcovi uložil, aby v stanovenej lehote preložil súdu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku doručenú žalovanému a odpoveď na túto žiadosť; konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalobca ani na výzvu nepreukázal predbežné prerokovanie nároku uplatnenom v rozšírenom petite zodpovedá obsahu spisu. Žalobca k podaniam adresovaným žalovanému z 14.3.2011 o odškodnenie nemajetkovej ujmy 11.950 eur (č.l. 284), z 27.9.2011 o odškodnenie majetkovej ujmy 4.616 647 eur (č.l. 573) a z 12.10.2011 o odškodnenie majetkovej a nemajetkovej ujmy v celkovej výške 261.758,33 eur (č.l. 579) súdu nepreukázal to, že tieto boli žalovanému doručené.

16. Po uvedenom odvolaciemu súdu zostalo preskúmať rozhodnutie súdu o nároku odvodzovanom z nesprávneho úradného postupu za prieťahy v konaní vedenom Okresným súdom vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. Er 3196/97 v spojení s konaním sp. zn. EX 586/1999 v období od roku 1999 do rozhodnutia súdu prvej inštancie.
17. Súd prvej inštancie k tomuto nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, resp. na návrhu v tejto časti zotrval nedôvodne, keďže Ústavný súd SR nálezom z 10.12.2013 č.k. II. ÚS 593/2012-161 priznal žalobcovi finančné odškodnenie za vzniknuté prieťahy, ku ktorým došlo v období, za ktoré si uplatňuje

náhradu v danom konaní a za nasledujúce obdobie, t.j. do jeho rozhodnutia o žalobe zamietol preto, že mu nepreukázal, že žalobcovi doručil žiadosť o predbežné prerokovanie nároku.
18. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom, na ktorý poukázal súd prvej inštancie, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 3Er/3159/97, postupom Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Cb/1/2008 a sp. zn. 3Cb/4/2008 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 15/CoE/3/2012, ako aj namietaného porušenia základného práva na vlastníctvo a jeho ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15CoE/3/2012 zo 16. mája 2012 rozhodol, že Krajský súd v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 4Cb/1/2008 (predtým pod sp. zn. 18 Rob 1357/96) a sp. zn. 3 Cb 4/2008 (predtým sp. zn. 17 Rob 1361/96) porušil základné právo H.. J.. Q.., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Krajskému súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 4Cb/1/2008 a sp. zn. 3Cb/4/2008 prikázal konať bez zbytočných prieťahov a žalobcovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1.500 eur.
19. Odvolací súd pri preskúmavaní vychádzal z toho, že na konanie o nároku na náhradu škody spôsobenú prieťahmi v konaní, keďže tieto trvali do doby po nadobudnutí účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., je treba vzťahovať tento zákon a ako prvé zisťoval, či nárok žalobcu na priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy za konanie vo veci Okresného súdu vo Vranove nad Topľou vedenom pod zn. Er/3196/1997 od roku 1999 do roku 2004 bol prerokovaný so žalovaným, ako podmienky stanovenej § 15 zák. č. 514/2003 Z.z.
20. Žalobca k prerokovaniu nároku v žalobe (č.l. 1-2) uviedol, že žalovaného požiadal o predbežné prerokovanie nároku odvodzovaného od prieťahov a nesprávneho úradného postupu Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, ktoré vyčíslil na 54.362 141,- Sk, do ktorých zahrnul aj náhradu za nezákonné rozhodnutie Okresného súdu vo Vranove nad Topľou z 20.7.2004 č.k. Er/3196/97, bez toho, aby uviedol koľko z uplatňovaného nároku je náhradou za nezákonné rozhodnutie a koľko za prieťahy v konaní. Uvedené ďalej nekonkretizoval a k žalobe nepripojil žiadosť o predbežné prerokovanie nároku a ani odpoveď žalovaného na žiadosť. V spise je (č.l. 284) založená žiadosť žalobcu adresovaná žalovanému z 14.3.2011 (na ktorú poukázal aj v odvolaní) o odškodnenie nemajetkovej ujmy za prieťahy v tomto konaní, to je konaní Okresného súdu Bratislava I vedenom pod sp. zn. 15C/69/2005, ktorá sa teda netýka predmetu konania v danej veci (konania a rozhodovania Okresného súdu vo Vranove nad Topľou vedenom pod sp. zn. Er/3196/1997), na č.l. 573-578 je založená žiadosť žalobcu o odškodnenie adresovaná žalovanému z 27.9.2011 sumou 4.616 647 eur. V skutkovom opise v žiadosti je uvedené ako prvé nezákonné rozhodnutie rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z roku 2008, ktorým súd skončené konanie vedené pod sp. zn. 17Rob/1361/96 preradil pod sp. zn. 3Cb/4/2008 a tvrdenie, že súd sa od roku 2009 usiluje o nezákonné prejednanie a zamietnutie nároku po 11 rokoch. K tejto žiadosti nie je pripojený doklad o jej odoslaní a doručení žalovanému a žalobca nepreukázal súdu prvej inštancie doručenie tejto žiadosti ani do konca jeho konania vo veci. Ak by sa vychádzalo z toho, že ide o podanie z roku 2011, tak nemožno uvažovať, že na túto mohlo dôjsť k predbežnému prerokovaniu nároku uplatneného žalobou, ktorá došla na súd 4.3.2005. Podstatné je, že žalobca v ňom označil za začiatok nesprávneho konania (a prípadne rozhodovania) rok 2008. Na č.l. 579-586 je založená žiadosť žalobcu adresovaná žalovanému z 12.10.2011, ktorou žiadal o odškodnenie majetkovej aj nemajetkovej ujmy spolu 261.758,33 eura. I v tejto žiadosti je ako prvé nezákonné rozhodnutie uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z roku 2008, ktorým súd skončené konanie vedené pod sp. zn. 17Rob/1361/96 preradil pod sp. zn. 3Cb/4/2008 a od roku 2009 sa usiluje o nezákonné prejednanie a zamietnutie nároku po 11 rokoch. Okrem toho touto žiadal odškodnenie aj za rozhodovanie Krajského súdu v Košiciach vo veci vedenej od roku 2008 pod sp. zn. 4 Cb 1/2008 (predtým 18 Rob 1357/96). V závere žiadosti (č.l. 586) uviedol, že za prieťahy v konaní Er/3196/97 žiada 41.000 eur ako náhradu škody, náhradu nemajetkovej ujmy za toto konania, a aj za konanie vedené pod sp. zn. Er/3157/97, 136.000 eur. K tejto žiadosti nie je pripojený doklad o jej odoslaní žalovanému a jej prevzatie žalovaným a žalobca nepreukázal súdu prvej inštancie ani do konca jeho konania vo veci, že táto žiadosť bola žalovanému doručená. Ak by sa vychádzalo z toho, že ide o podanie z roku 2011, tak ani pri tomto nemožno uvažovať, že na túto mohlo dôjsť k predbežnému prerokovaniu nároku uplatneného žalobou, ktorá došla na súd 4.3.2005. Podstatné je, že žalobca v ňom označil za začiatok nesprávneho konania (a prípadne rozhodovania) rok 2008.

Na č.l. 583 je v spise založená kópia oznámenia žalovaného z 2.1.2012, ktorú súdu predložil žalobca na výzvu na pojednávaní 11.2.2016 na preukázanie toho, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku so žalovaným z 27.9.2011 založená v spise ako č.l. 573-578 bola žalovanému doručená; žalovaný sa k tejto listine nevyjadril. V oznámení žalovaného o výsledku predbežného prejednania nároku podľa zák. č. 514/2003 Z.z. z 2.1.2012 č. 11414/2012/154 adresovanom žalobcovi žalovaný uviedol, že žiadosti, ktoré mu boli doručené 30.9.2011 a 27.1.2012 o náhradu škody v celkovej sume 4 616 647 eur, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 17Rob/1631/96 (v súčasnosti 3Cb/4/2008) a pod sp. zn. 1357/96 (v súčasnosti 4Cb/1/2008) predbežne prerokoval a vyhodnotil ich ako právne neopodstatnené z dôvodu nesplnenia základných zákonných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. Žalobca k oznámeniu žalovaného nepripojil jeho žiadosti, ktoré mu predchádzali. Že by jednou v oznámení uvádzaných žiadosti mohla byť žiadosť žalobcu z 27.9.2011 (doručená žalovanému 30.9.2012), v spise založená ako č.l. 573-578 nasvedčuje to, že si ňou uplatňuje náhradu majetkovej ujmy 4.616 647 eur, čo je suma uvedená v oznámení žalovaného z 2.1.2012 (č.l. 583). Ani v tomto prípade nemôže ísť o doklad o predbežnom prejednaní pôvodne uplatneného nároku, ktorý bol vyčíslený (len) na 54.392 141,- Sk, v prepočte 1.805 488, 32 eur, nielen preto, že ide o žiadosti podané po podaní žaloby (4.3.2005), ale aj s ohľadom na vyjadrenie žalobcu v závere žaloby z 1.3.2005, že sa obrátil (niekedy pred 1.3.2005) na žalovaného so žiadosťou podľa ustanovenia § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. a že na žiadosť mu žalovaný neodpovedal.

21. Podľa odvolacieho súdu pri hľadaní odpovede na otázku, či žalobca požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktoré mu mali vzniknúť nesprávnym úradným postupom a prieťahmi v konaní Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sp. zn. Er/3196/1997 je podstatným to, že v oznámení žalovaného z 2.1.2012 č. 11414/2012/154, ktoré by mohlo byť/bolo odpoveďou na jeho žiadosti o poskytnutie náhrady škody zaslanej žalovanému, sú uvedené konania iného súdu, a to Krajského súdu v Košiciach, a nie konanie Okresného súdu vo Vranove nad Topľou vedené pod sp. zn. Er 3196/1997, ktoré žalobca v žalobe, v priebehu konania na súde prvej inštancie i v odvolaní uvádzal ako to, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu a prieťahom v konaní a v ktorom bol poškodený.

22. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Zb. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

23. Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v dobe podania žaloby na súd (4.3.2005), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

24. Úpravou v § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. je ustanovená obligatórna podmienka pre žalobu na priznanie nároku podľa tohto zákona a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. V prípade, ak bol žalobný návrh podaný na súd bez podania písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, a ani v priebehu konania nebolo súdu preukázané, že podaniu žaloby predchádzalo podanie (postúpenie) žiadosti príslušnému orgánu, prípadne, že nárok bol prerokovaný neskôr, po podaní žaloby, nemá súd podklad pre rozhodnutie o nároku, ktorý stanovuje zákon. Aj keď k úprave obsahu žiadosti o predbežné prerokovanie došlo až novelou zák.č. 514/2003 Z.z. vykonanou zák.č. 412/2012 Z.z. účinným od 1.1.2013, i v dobe pred podaním žaloby v danej veci platilo, že z písomnej žiadosti muselo byť zrejme, okrem iného, ktorej veci sa týka, ako došlo ku škode a čoho sa žiadateľ domáha. Nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorú si žalobca uplatňuje na súde musel korešpondovať s tým, čoho sa žalobca domáhal žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku u žalovaného.

25. Súd nemôže pri rozhodovaní o nároku na priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa osobitného zák. č. 514/2003 Z.z. prejednávať a rozhodnúť o žalobe, i keď mu nebolo preukázané podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku žalovanému. Odvolací súd pri preskúmavaní rozhodnutia o nároku za nesprávny úradný postup v uvedenom konaní a čase Okresným súdom vo Vranove nad Topľou bol povinný rešpektovať úpravu v § 15 od. 1 zák. č 514/2003 Z.z., a z tohto dôvodu potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne rozhodnutie.

26. I konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., ktorý vychádza z Listiny základných práv a slobôd, jej čl. 36 ods. 3 o práve na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu alebo nesprávnym úradným postupom, s odkazom na (zvláštny) zákon, ktorý konkretizuje podmienky a podrobnosti tohto práva, je konaním sporovým a je vecou žalobcu, aby v spore preukázal splnenie podmienok stanovených pre priznanie odškodnenia. Pre úspech v konaní preukázanie toho, že žalovanému bola doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zaťažovala žalobcu, keďže išlo o otázku skutkovú, ktorý si ju však nesplnil. Ani v konaní tohto osobitného druhu nemôže súd prejednať vec a rozhodnúť o žalobe za situácie, keď je žalobca pasívny a nepreukáže v konaní, že sú dané podmienky na rozhodovanie súdu, resp. sa mu to nepodarí preukázať, i ak by išlo o spor, ktorý trvá neprimerane dlho, ako to je v danej veci.
27. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie nepostupoval vo veci podľa ustanovenia § 118 O.s.p. pri pojednávaniach 11.2.2016 a 12.5.2016, odvolací súd uvádza, že samotné nedodržanie postupu stanoveného v tomto zákonnom ustanovení nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Z judikatúry ÚS SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa ustanovenia § 118 ods. 2 OSP, vyjadrí svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci.

28. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktorými by spochybnili správnosť záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s jeho § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1. Úspešnému žalovanému však nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).